

УДК 378

Стецький Василь Володимирович,
кандидат географічних наук, доцент

Львівський національний університет
імені Івана Франка, Львів, Україна
e-mail: Stetskyigeo@gmail.com

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ НА МАТЕРІАЛАХ ЗАКОРДОННИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРАКТИК У НІМЕЧЧИН

Мета полягає в тому, щоб обґрунтувати та висвітлити роль та значення навчальних закордонних практик для студентів напрямків підготовки “географія” і “туризм”, показати позитивні сторони навчальних програм “ Studienreise in Duetschland ” Німецької академічної служби студентських обмінів. Узагальнити досвід формування практичних навиків студентів в сегменті міжнародного туризму.

Методика. Дослідження полягає в аналізі та систематизації інформації з розвитку міжнародного туризму Німеччини отриманої безпосередньо від резидентів туристичного бізнесу країни. Об’єктом дослідження є прикладні аспекти міжнародного туризму Німеччини. Предметом – досвід організації і функціонування міжнародного туризму Німеччини.

Результати. У статті розглядаються прикладні засади підготовки студентів і спеціалістів туристичної сфери Німеччини, аналізуються причино-наслідкові аспекти розвитку та функціонування міжнародного туризму країни в руслі сучасних інформаційних технологій й мобільності населення. Отримані знання і практичний досвід учасники навчальної поїздки у майбутньому можуть застосовувати у міжнародному сегменті туристичних послуг.

Наукова новизна. Ряд туризмознавців й методистів у загальному розглядають і пропонують методичні вказівки та рекомендації що до проведення навчальних практик на міжнародному рівні. Однозначно світовий туристичний ринок володіє потужним ресурсним потенціалом, має неоцінений досвід організації й надання послуг. На основі використання чисельних матеріалів перебування групи студентів у провідних туристичних центрах Німеччини, зустрічей із науковцями й спеціалістами туристичної сфери, автор дослідження висвітлює і аналізує основні організаційні та навчально-методичні форми роботи під час міжнародних туристичних навчальних програм.

Практична значимість. Питання міжнародних туристичних навчальних практик належним чином не розглядалось у літературі. Матеріали запропонованого дослідження Особливістю даного виду туризму приділялось достатньо мало уваги. Дослідження дає краще розуміння стосовно початку сентиментальному туризму

Ключові слова: міжнародний туризм, практичні аспекти розвитку міжнародного туризму, міжнародна навчальна практика, німецька гостинність.

УДК 378

Стецький Василь Володимирович,
кандидат географічних наук, доцент

Львівський національний університет
імені Івана Франка, Львів, Україна
e-mail: Stetskyigeo@gmail.com

ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ИЗУЧЕНИЯ МЕЖДУНАРОДНОГО ТУРИЗМА НА МАТЕРИАЛАХ ИНОСТРАННЫХ УЧЕБНЫХ ПРАКТИК В ГЕРМАНИИ

Цель состоит в том, чтобы обосновать и осветить роль и значение учебных зарубежных практик для студентов направлений подготовки "география" и "туризм",

показать положительные стороны учебных программ "Studienreise in Duetschland" Немецкой академической службы студенческих обменов. Обобщить опыт формирования практических навыков студентов в сегменте международного туризма.

Методика. Исследования заключается в анализе и систематизации информации по развитию международного туризма Германии полученной непосредственно от резидентов туристического бизнеса страны. Объектом исследования являются прикладные аспекты международного туризма Германии. Предметом - опыт организации и функционирования международного туризма Германии.

Результаты. В статье рассматриваются прикладные основы подготовки студентов и специалистов туристической сферы Германии, анализируются причинно-следственные аспекты развития и функционирования международного туризма страны в русле современных информационных технологий и мобильности населения. Полученные знания и практический опыт участники учебной поездки в будущем смогут применить в международном сегменте туристических услуг.

Научная новизна. Ряд туризмоведов и методистов в общем рассматривают и предлагают методические указания и рекомендации относительно проведения учебных практик на международном уровне. Без сомнения мировой туристический рынок обладает мощным ресурсным потенциалом, имеет неоценимый опыт организации и предоставления услуг. На основе использования многочисленных материалов пребывания группы студентов в ведущих туристических центрах Германии, встреч с учеными и специалистами туристической сферы, автор исследования освещает и анализирует основные организационные и учебно-методические формы работы во время международных туристических учебных программ.

Практическая значимость. Вопрос международных туристических учебных практик должным образом не рассматривался в литературе. Материалы предлагаемого исследования Особенностью данного вида туризма уделялось достаточно мало внимания. Исследование дает лучшее понимание относительно начала сентиментальном туризма

Ключевые слова: международный туризм, практические аспекты развития международного туризма, международная учебная практика, немецкий гостеприимство.

UDC 378

Stetskyi Vasyl Volodymyrovych,
Candidate of Geography Sciences,
Associate Professor

Ivan Franko National University of Lviv,
Lviv, Ukraine,
e-mail: Stetskyigeo@gmail.com

PRACTICAL ASPECTS OF STUDYING INTERNATIONAL TOURISM ON MATERIALS OF FOREIGN EDUCATIONAL PRACTICES IN GERMANY

Aim: To bring attention to and highlight the significant role of foreign-language training for students in the areas of geography and tourism training. I would also like to demonstrate the positive side of the "Studienreise in Duetschland" training program of the German Academic Student Exchange Service, including the development of practical skills in international tourism.

Method: The study is to analyze and systematize information on the development of international tourism in Germany derived directly from residents of the country's tourism business. The subject of research is the applied aspects of international tourism in Germany as well as the experience of organizing and operating the international tourism.

Result: The article deals with the applied principles of training students and specialists in the tourism industry in Germany and analysis of the causal aspects of the development and

functioning of international tourism in keeping with modern information technologies and mobility of population. The acquired knowledge and practical experience of tourists studies in the future, can be applied in the international segment of tourist services as well.

Scientific news: A number of tourists and methodologists in general, considered and proposed methodological guidelines and recommendations for the conduct of educational practices at the international level. Definitely the world tourist market has a powerful resource potential and has invaluable experience in organizing and providing services based on the use of numerical data for students in leading tourist centers of Germany as well as meetings with scientists and specialists. The author of the study highlights and analyzes the main organizational and teaching-methods and types that will work during international tourist training programs.

Practical significance: The issue of international tourist training practices has not been adequately addressed in literature. Materials of the proposed study, the specifics of this type of tourism was paid little attention. The study provides a better understanding of the beginnings of leisure tourism.

Key words: international tourism, practical aspects of international tourism development, international educational practice, German hospitality.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Міжнародний туризм все більше завойовує прихильників і шанувальників у нашій країні. Цьому сприяє ряд факторів політичного, культурно-освітнього і соціально економічного характеру. Як наслідок розвиток галузі потребує високопрофесійних трудових ресурсів для всі сфер його діяльності. Завданням навчальних закладів країни є їх підготувати і спрямувати в русло активної і успішної практичної діяльності.

Підготовка висококваліфікованих спеціалістів туристичного бізнесу включає засвоєння науково обґрунтованих теоретичних знань та формування практичних навиків і вмінь на основі опанування новітніх технологій та форм організації роботи. Важливим елементом підготовки спеціалістів міжнародного туризму є закордонні практики, стажування, обмін досвіду. Під час їхнього проведення студенти і майбутні фахівці знайомляться із географією, історією та культурою країни, вивчають традиції гостинності, опановують інновації, технології сервісу, вдосконалюють рівень володіння мови, що у процесі майбутньої діяльності сприятиме успішному зростанню кар'єри і бізнесу.

Аналіз досліджень і публікацій. Аналіз наукових пошуків і публікацій останніх років свідчить, що проблема практичної підготовки спеціалістів сфери туризму є актуальною і потребує більш широкого вивчення, по-скільки наше держава прагне посилення активності на міжнародному ринку туристичних послуг. Теоретико-методологічні й методичні основи нашого дослідження склали роботи І. Балабанова [1], О. Любінцевої [2], М. Мальської, В. Худо і В. Цибуха [3], М. Мальської і Н. Антонюк [4]. Враховувались висвітлені питання практичної підготовки студентів і підвищення кваліфікації спеціалістів туристичної галузі Л. Поважною [5], Г. Сорокіною [6], В. Стецьким [7] та ін.

Проведений аналіз літератури показує, що міжнародний туризм, як складова туризму, досліджена не достатньо повно. Незважаючи на велику

його значимість недостатньо розроблені теоретичні, методологічні та методичні основи досліджень, на окрему увагу заслуговує вдосконалення форм і змісту практичної підготовки спеціалістів галузі..

Виклад основного матеріалу. Наріжними завданням сучасних навчальних закладів і зокрема кафедри туризму Львівського національного університету імені Івана Франка є напрацювання поряд із збалансованими навчальними програмами, освітній зміст яких сфокусований на у формуванні у студентів глибоких теоретичних знань, а у майбутніх фахівців туристичної сфери підприємницьких компетенцій та практичних навичок.

Значну роль з підготовки та формування практичних навичок студентів і майбутніх фахівців туристичної індустрії складають навчальні практики. Специфіка підготовки спеціалісті туристичної галузі у закладах вищої освіти зумовлює кілька напрямків їхнього планування й проведення. На початкових курсах навчання студенти під керівництвом викладачів та фахових спеціалістів туристичної галузі знайомляться із специфікою професійної діяльності, отримують перші науково-пізнавальні й практичні навички досліджень організації та надання туристичних послуг. Студенти старших курсів навчання виконують завдання і опановують професійні фахи на виробничо-технологічних практиках, об'єктами яких є різнофункціональні підприємства туристичної галузі.

Впродовж багатьох останніх років на географічному факультеті Львівського національного університету імені Івана Франка студенти напрямків підготовки “географія” і “туризм” проходять ряд навчальних практик закордоном нашої держави. Це країни - Польща, Німеччина, Греція, Болгарія, Туреччина та інші, де вивчають європейський і, від частини, світовий досвід організації та форм діяльності туристичного бізнесу.

У першому семестрі 2018-2019 навчального року за сприяння й організаційно-фінансової підтримки навчальної програми “ Studienreise in Duetschland ” Німецької академічної служби студентських обмінів, студенти географічного факультету у чергове відвідали Німеччину де знайомились із досвідом країни з підготовки студентів туристичного бізнесу, а також вивчали її туристичний потенціал. Згідно програми вони відвідали Федеративні Землі й міста – столицю Берлін; Тюрінгія – Єна і Ваймер; Баден- Вюнттемберг – Хайдельберг, Зіндельфінген і Тюбінген; Баварія – Нюрнберг, Ерлянген, Регензбург і Байрот; Саксонія – Дрезден і Бауцен.

В університетах міст Єна, Хальдерберг, Тюбінген, Ерлянген і Байрот організовані зустрічі-лекції провідних професорів закладів дозволили нашим студентам познайомитися із організацією та базовими програмними засадами підготовкою фахівців туристичної індустрії у Німеччині, отримати інформацію про стан і проблеми туристичного ринку та послуг в країні.

Університет міста Байрот

Університет міста Ерлянген

Університет міста Тюбінген

Університет міста Хальдерберг

Рис. Зустрічі й дискусії із провідними науковцями Німеччини з проблем розвитку туризму (Фото В. Стецького)

Зокрема у лекціях зазначалось, що розвиток туризму в Німеччині має кілька історичних етапів:

Епоха Ренесансу і Просвітництва вважається часом зародження і поширення сучасного туризму, що вирізнявся індивідуальними спрямованими освітніми поїздками привілейованих класів і особливо молоді, що організовувала своєрідні “гран-тури” до Європі, перш ніж вступити на терени професійної або політичної діяльності;

Розвиток туризму в XVIII - XIX ст. зумовлювався транспортним науково-технічним прогресом, виникненням перших готелів, зростаючим добробутом суспільства. Ці зміни, а також введення гарантованих неоплачуваних, а згодом у 1873 році й оплачуваних відпусток, відкриття курортів мінеральних вод у Баден-Бадені, Хайлігендаммене, Нордерне, Травемюнде та виникнення бюро подорожей (перше бюро подорожей – “Райзебюро Штанген” було відкрите в Бреслау у 1863 р.) зумовили істотне збільшення потоків подорожуючих;

Початок XX ст. пов’язаний з виникненням і розвитком різних видів транспорту. Туристичні фірми почали активно рекламувати і продавати морські круїзні розважальні поїздки. Чиновники і службовці почали активно здійснювати відпочинкові літні виїзди на дачі, використовуючи послуги залізниці. До подорожей почав активно долучатись середній клас;

Перша світова війна, економічна депресія 30-х рр., зародження і поширення фашизму мали негативний вплив на розвиток європейського

туризму та, попри це, імпульс розвитку масового туризму у Німеччині дав, як не дивно, саме націонал-соціалізм. Здійснюючи ідею “єдності нації”, керівництво країни стимулювало масовий організований туризм з метою відпочинку. Цю діяльність направляла спеціальна організація націонал соціалізму “Сила через радість” (Kraft durch Freude) яка організовувала масові групові відпочинкові поїздки – круїзи, залізничні тури, туристичні походи;

Розвиток туризму в Німеччині у сучасному прояві розпочалося після Другої світової війни. На сьогоднішній день вся існуюча система туристичної індустрії знаходиться на високому організаційному й функціональному рівні і продовжує прогресувати. На протязі останніх років вона забезпечує 8 відсотків внутрішнього валового продукту країни, у ній створено більше 2,8 мільйони робочих місць і поряд з торгівлею вона є найбільшим сектором у сфері послуг. Туризм Німеччини має чітко розмежовані дві складові – внутрішній і міжнародний. Він є дзеркалом, в якому, умовно, відображається стан ринку праці, рівня доходів населення та його мобільності.

Навчальна програма перебування у Німеччині включала вивчення туристичного потенціалу країни. Зустрічі з науковцями університетів, спеціалістами міських управлінь з розвитку туризму, отримана інформація на лекціях й презентаціях, а також екскурсії історично-культурними містами-центрами й природними територіями засвідчили високий його рівень і роль впливу на розвиток галузі.

Подорожуючи країною на відстані у майже 1500 кілометрів ми мали можливість побачити різноманітність рельєфу і оцінити використання зон Північного і Балтійського морів (м. Кіль і острів Рюген), територій Нижньонімецької низовини (межиріччя Ельби і Везера), Середньонімецьких гір (біосферний резерват Тюрінзький ліс і гірськолижний комплекс Обергоф), альпійські передгір'я з Баварськими Альпами. Також переконалися досить сприятливому для туристичної діяльності поширенні перехідного від морського до помірного з висотною поясністю в Альпійській частині країни клімату, особливо привабливих мальовничих ландшафтах річкових долин Рейну (м.Шпаєр), Одри (м.Франфурт на Одері), Ельби (м.Дрезден), Дунаю (м.Рейгензбург), наявності мінеральних джерел і бальнеологічних центрів (Баден-Баден), різноманіття флори і фауни.

Особливе місце в системі організації та діяльності туристичного бізнесу Німеччини належить історико-культурним ресурсам. За інформацією німецьких колег та нашими оцінками найбільшим їхнім потенціалом володіє місто-столиця Берлін. Найбільше туристів приваблюють оглядові майданчики будівлі Бундестагу, Бранденбурзькі ворота, оглядова вежа телевізійного центру, собор Святого Ядвіги, Берлінський собор, музеї Пергамін, Культурфорум, Німецький історичний, Нова національна галерея, картинна галерея в Даламе, Німецька державна

опера, міський зоопарк і інші. Як приклад Берлін щорічно відвідує 18 млн. туристів з яких більше 8 млн. із закордону.

Серед інших міст Німеччини також ми визначили Дрезден, який зі знаменитою Земпероперою, палацовим ансамблем Цвінге, картинною галереєю і музеєм порцеляни, готичною Кренцкірхе є перлиною Саксонії; Кельн із всевітнім готичними Кельнським собором, музеями сучасного мистецтва має статус форт-посту розвитку туризму прилеглих територій середнього Рейну; Ляйпціг, в якому проводяться торговельні виставки, знаходиться Собори XI-XVст., всевітньо відома картинна галерея та монумент Битви народів, а також будинок-музей Людвіга ван Бетховена; Майнц з Римською базилікою зі двома хорами, Центральним Романско-Німецьким та Гутенберга музеями; Мюнхен в якому варять і п'ють пиво влаштовуючи щорічно всевітньо відомий Октоберфес, знаходяться Марієнплац, Собори Святого Петра і Фраукірхе, які з іншими архітектурними пам'ятками та барочним палацово-парковим комплексом Німфербург підкреслює строгість і автентичність Баварії.

Берлін. Бранденбурзькі ворота

острів Рюген. Балтійське узбережжя

Нюрнберг. Історична частина міста

Зіндельфінген. Завод Мерседес Бенц

Рис. 2 Експерсії знаковими місцями Німеччини, які репрезентують туристичний потенціал країни (Фото В. Стецького)

Поряд із великими містами-центрами Німеччини не менш виразний привабливий історично-культурних туристичний потенціал мають цілий ряд окремих невеликих за кількістю населення міст з розвинутою інфраструктурою гостинності в яких туризм виконує провідну місто

формуючу функцію. До таких центрів відносяться такі відвідані нами міста, як Майсен, Веймар, Потсдам, Баден, Обергоф, Тюбінгем та інші.

Згідно програми навчальної поїздки ми відвідали замок Вартбург, історія якого бере початок з 1067 року (м.Айзенах, Тюрінгія) і мали можливість познайомитись із роллю і значенням історико-культурної функцій, яку виконують чисельні замки та формують туристичний потенціал країни: Альбрехтсбург, Левенбурге, Зацвей, Ельц, Вернігорде та ін. які відвідує щорічно більше мільйона німецьких і закордонних відвідувачів.

Останнім часом у розвинених країнах світу, Європи набув поширення промислово-технологічний туризм. Володіючи значними виробничими потужностями і особливо у автомобілебудуванні, у Німеччині сформувалось ряд його туристичних центрів. Свідченням цьому став відвіданий нами автомобілебудівний завод Mercedes-Benz у місті Зіндельфінген, що поблизу Штутгарта. На цьому підприємстві ми із групами туристів інших країн знайомилися із організацією виробництва й загальними технологічними процесами створення та виготовлення різних моделей автомобілів.

Також не менш вагому частку сучасного туристичного потенціалу Німеччини формують численні заходи, що проводяться у країні. Це мистецькі і технічні виставки, конференції, музичні, кіноматографічні й культурно-етнографічні фестивалі й спортивні заходи. Знайомлячись із досвідом організації туристичного бізнесу Німеччини ми мали можливість пересвідчитись й дійти висновку на скільки його успіх тісно пов'язаний із наявністю й функціонуванням транспортної і обслуговуючої інфраструктури, кваліфікацій трудових ресурсів.

Для обслуговування туристичних послуг країни задіяні автобусні, залізничні, авіаційні та водні річкові й морські перевезення. Значна частина подорожуючих використовує автомобілі, а відпочинковий туризм – велосипедні засоби. Протяжність залізниць складає 44 тис. км., автомобільних доріг – 644,5 тис. км., з яких майже 13 тис. км. автобани. У країні діє 16 міжнародних аеропортів а прямі авіарейси сполучають її приблизно із 300 містами в більше ніж 100 державах світу.

Також у обслуговуванні туристичних міжнародних круїзів активно використовують порти як Балтійського й Північного морів – Росток, Любек, Кіль та Гамбург, Бременгафен, так і річкові у містах великих туристичних центрів, зокрема, Дрезден, Магдебург на Ельбі, Франфурт на Одері, Карсруе, Майнц, Бонн, Кельн, Дюсельдорф на Рейні, Регензбург і Ульм на Дунаї.

Високо ефективна транспортна мережа і задіяні сучасні технічні засоби пересування надають туристичним потокам Німеччини високої мобільності й створюють комфортні умови для подорожей.

Дванадцятиденне перебування під час навчальної поїздки у Німеччині дозволило нам сформулювати власну думку і оцінку організації й сервісу надання готельних послуг у країні. У великих містах і туристичних

центрах Берліні, Дрездені, Мюнхені, Ляйпцігу, Гамбурзі та Франкфурті на Майні, де функціонують всесвітньо відомі мережі готелів Inter Continental Hotel Group, Hilton Hotels, Accor Group та ін., вони найвищі.

Заклади готельного типу Німеччини поділяються на чотири категорії. Як правило у містах де значні потоки туристів чи відвідувачів, спостерігається їхня диференціація за сегментами сервісу, наданням послуг й цін. У загальному вони відповідають високим стандартам і навіть недорогі забезпечують мінімальний комфорт. На нашу думку їх ринок настільки відрегульований, що навіть мінімальні послуги ночівлі й відпочинку можна отримати практично у кожному великому сільському поселенні.

Висновки. Проведені дослідження свідчать про доцільність і ефективність туристичних міжнародних навчальних практик. Як зазначалось, перебуваючи за межами України студенти знайомляться із географією, історією та культурою інших країн, вивчають традиції гостинності, опановують інновації, технології сервісу, вдосконалюють рівень володіння мови, що у процесі майбутньої діяльності сприятиме успішному зростанню кар'єри і бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Балабанов Г. В. Туризм в Європейському Союзі: глобальний, національний та регіональний виміри / Г. В. Балабанов // Стратегія розвитку України (економіка, соціологія, право). — 2015. — № 2. — С. 29–33
2. Любіцева О.О. Проблеми фахової освіти в туризмі / О.О. Любіцева // Географія та туризм : Наук. зб. – К.: Альтерпрес, 2010. – Вип. 8. – С.109-113
3. Мальська М.П., Худо В.В., Цибух В.І. Основи туристичного бізнесу: Навчальний посібник./ М.П. Мальська, В.В. Худо, В.І. Цибух - Київ: Центр навчальної літератури, 2004. - 272 с.
4. Мальська М.П., Антонюк Н.В. Міжнародний туризм і сфера послуг: Підручник. / Мальська М.П., Антонюк Н.В. — К.: Знання, 2008. — 661 с.
5. Поважна Л.І. Теоретико-методичні засади практичної підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі / Л.І. Поважна // Культура і освіта фахівців туристичної сфери: сучасні тенденції та прогнози; матеріали III міжнар. наук.-практ.конф. – К.:КУТЕП, 2005. – С.59-73.
6. Сорокіна Г.О. Туристсько-краєзнавча практика як необхідна умова фахової підготовки фахівців туристичної галузі./ Г.О. Сорокіна // Вісник Луганського національного університету ім.Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки. Частина III. – 2013. - №18 (227). – С.130-135.
7. Стецький В.В. Використання культурно-історичного ресурсу національного історико-археологічного заповідника “Ольвія” для проведення студентських навчальних практик / В.В.Стецький // Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід / Матеріали XII Міжнародної наукової конференції. – Львів, 2018. – С.295-299.

Список использованных источников:

1. Балабанов Г. В. Туризм в Европейском Союзе: глобальные, национальные и региональные измерения / Г. В. Балабанов // Стратегия развития Украины (экономика, социология, право). - 2015. - № 2. - С. 29-33
2. Любинцева О.А. Проблемы профессионального образования в туризме / О.А. Любинцева // География и туризм: Наук. сб. - М.: Альтерпрес, 2010. - Вып. 8. - С.109-113
3. Мальская М.П., Худо В.В., Цыбух В.И. Основы туристического бизнеса: Учебное пособие. / М.П. Мальская, В.В. Худо, В.И. Цыбух - Киев: Центр учебной литературы, 2004. - 272 с.

4. Мальская М.П., Антонюк Н.В. Международный туризм и сфера услуг: Учебник. / М.П. Мальская, Н.В. Антонюк. - М.: Знание, 2008. - 661 с.
5. Поважная Л.И. Теоретико-методические основы практической подготовки будущих специалистов туристической отрасли / Л.И. Поважна // Культура и образование специалистов туристической сферы: современные тенденции и прогнозы; Материалы III междунар. научно-практ. конф. - К.: КУТЕП, 2005. - С.59-73.
6. Сорокина А.А. Туристско-краеведческая практика как необходимое условие профессиональной подготовки специалистов туристической отрасли. / Г.А. Сорокина // Вестник Луганского национального университета им.Тараса Шевченко. Серия: Педагогические науки. ЧАСТЬ III. - 2013. - №18 (227). - С.130-135.
7. Стецкий В.В. Использование культурно-исторического ресурса национального историко-археологического заповедника "Ольвия" для проведения студенческих учебных практик/ В.В.Стецкий // География, экономика и туризм: национальный и международный опыт / Материалы XII Международной научной конференции. - Львов, 2018. - С.295-299

References:

1. Balabanov G.V. Tourism in the European Union: Global, National and Regional Dimensions / G.V. Balabanov // Strategy of Ukraine's Development (Economics, Sociology, Law). - 2015. - No. 2. - P. 29-33
2. Lyubitseva O.A. Problems of Professional Education in Tourism / O.A. Lyubitseva // Geography and Tourism: Science. save - К.: AlterPres, 2010. - Vip. 8. - p.109-113
3. Malska M.P., Khudo V.V., Tsybukh V.I. Fundamentals of Tourism Business: Training Manual. / M.P. Malska, V.V. Khudo, V.I. Tsybukh - Kyiv: Center for Educational Literature, 2004. - 272 p.
4. Malska M.P., Antonyuk N.V. International Tourism and Services: Tutorial. / Malska M.P., Antonyuk N.V. - К.: Znanja, 2008. - 661 p.
5. Povazshna L.I. Theoretical and methodical principles of practical training of future specialists in the tourism industry / L.I.Povazshna // Culture and education of tourism specialists: current trends and forecasts; materials III International Sciences. Prakt.konf. - К.: KUTEL, 2005. - P. 59-73.
6. Sorokina G.O. Tourist-local lore practice as a necessary condition for professional training of specialists in the tourism industry./ Г.О. Sorokina// Visnyk of Lugansk National Taras Shevchenko University. Series: Pedagogical Sciences. Part III. - 2013. - No. 18 (227). - P.130-135.
7. Stetskyi V.V. Use of the cultural and historical resources of the national historical-archaeological reserve "Olvia" for conducting student's educational practices / V.V.Stetskyi // Geography, economy and tourism: national and international experience / Materials of the XII International Scientific Conference. - Lviv, 2018. - P.295-299